

Entrevista a Marc Lafuente, analista de l'OCDE

“Les desigualtats educatives es transformen en el futur en desigualtats econòmiques i la innovació pedagògica pot ajudar a reduir-les”

El proper dijous 28 d'abril, l'[OCDE](#), la [Fundació Jaume Bofill](#) i el [CIDOB](#) us conviden a debatre i analitzar juntament amb diferents experts internacionals com la innovació educativa pot ser motor per a la millora de l'aprenentatge i la superació de les desigualtats educatives. La conferència internacional es celebrarà a partir de les 16 hores al [Sant Pau Recinte Modernista](#) i es podrà seguir per [streaming](#) (inscripcions [aquí](#)). Marc Lafuente, analista de l'OCDE, ens explica a aquesta entrevista en què consistirà tot el Simpòsium Internacional.

Quins són els motius per organitzar aquest Simpòsium Internacional?

Fa uns mesos a l'OCDE hem iniciat un nou programa titulat Pedagogies Innovadores per a un Aprenentatge Potent (Innovative Pedagogies for Powerful Learning, IPPL), que té com a objectiu identificar i comprendre noves maneres d'ensenyar. El Simpòsium Internacional dels dies 27 i 28 serà el primer acte d'aquest programa. Des de l'OCDE volem reunir experts mundials en l'àrea de les pedagogies innovadores per a què debatin i acordin una sèrie d'idees i propostes que ajudin a desenvolupar el programa IPPL. El segon motiu és que des de l'OCDE volem establir ponts amb la comunitat educativa catalana gràcies a l'ajuda de la Fundació Jaume Bofill.

A quins objectius volen arribar amb aquest esdeveniment?

Aquest projecte és la continuació natural del programa ILE, que estava centrat en l'aprenentatge. Llavors, en David Istance, director del programa, va sintetitzar els principis fonamentals de l'aprenentatge. El que ens proposem ara amb l'IPPL, i amb aquest primer Simpòsium Internacional, és veure l'altra cara de la moneda. En comptes de centrar-nos en l'aprenentatge, posar la mirada sobre l'ensenyament. Ens preguntem com podem promoure des de la docència un bon aprenentatge.

I tot plegat esdevindrà en una publicació.

Sí, preveiem fer una primera publicació per al 2017. Ara bé, val a dir que l'objectiu últim dels treballs que fem, tant des de l'OCDE com de la Fundació Jaume Bofill, és aportar idees que puguin transformar la realitat educativa. Nosaltres no som polítics, però crec que sí que tenim el rol d'aportar propostes que ajudin als gestors i professionals de l'educació a prendre les millors decisions.

Pel que fa al Simpòsium Internacional, el dia 27 es duran a terme seminaris de treball dels investigadors per a la seva recerca. Que es farà el dia 28?

Al matí establirem tres grups de treball entorn de tres eixos. El primer grup treballarà sobre el tema "Entorns d'aprenentatge i iniciatives d'innovació en l'ensenyament". Ens preguntarem quins són els facilitadors i els inhibidors per promoure la innovació pedagògica. Hi ha exemples de països que saben promoure els projectes innovadors i altres que no tant. Volem identificar aquests facilitadors i inhibidors en relació a l'acció política.

El segon grup de treball serà sobre els joves en una era digital. Quin objectiu té aquest eix?

L'objectiu d'aquest segon grup de treball serà saber si els aprenents d'avui en dia realment són diferents als d'altres generacions. I si és així, volem descobrir quines són les seves tendències i les seves necessitats d'aprenentatge. L'objectiu és trobar la manera d'adaptar les pedagogies a aquestes noves maneres d'aprendre. Un dels factors recurrents quan es parla dels nous aprenents són les noves tecnologies i ens hem de plantejar com aprofitar-les per a promoure un millor aprenentatge.

Quina serà la temàtica del tercer grup de treball?

Treballaran sobre com promoure la innovació pedagògica com a eina per a reduir les desigualtats educatives. Es preguntaran si es pot ensenyar de maneres diferents per a arribar a tothom. Debatran si hi ha mètodes que ajuden els alumnes que estan en situacions de desavantatge a millorar els seus resultats d'aprenentatge.

De fet, aquest serà el tema central de la conferència internacional de la tarda del dia 28. Per què s'ha posat el focus en aquest tema concret?

La desigualtat educativa és un problema català i del tot el sud d'Europa del qual no ens en sortim. Evidentment, aquest és un problema que va més enllà de l'escola perquè també existeixen greus desigualtats econòmiques i socials, però nosaltres creiem que des de

l'escola podem ajudar a combatre aquestes desigualtats. És a dir, tenim constància que les desigualtats educatives es transformen en el futur en desigualtats econòmiques. Per exemple, a l'OCDE fa molt poc hem publicat un estudi analitzant dades del programa PISA que afirma que a Catalunya tenim un biaix de pobresa del 57%. És a dir, un alumne que vingui d'un estrat socioeconòmic baix té només un 57% de probabilitats d'obtenir la nota mitjana de la resta d'alumnes. Només per obtenir el mateix resultat que el seus companys!

Això a què respon?

Segurament la seva comunitat, en el seu centre i a la seva aula troba una sèrie de dificultats i d'inhibicions que no li permeten obtenir un bon resultat d'aprenentatge. Això evidentment es deu a molts factors, però sospitem que en aquest problema tenen molt a veure les pedagogies que es porten a terme a l'aula. És possible que la docència tradicional no estigui ajudant aquest alumne a superar les desigualtats educatives que pateix. Per aquest motiu, pensem que potser la incorporació d'altres mètodes d'ensenyament, d'innovació educativa, pot ser una eina clau per reduir-les.

Vostè personalment creu que la innovació pot lluitar contra aquestes desigualtats?

Sospito que sí, però si fem una recerca d'estudis científics, el primer que veiem és que és una temàtica que no ha estat gens estudiada. Cal ser molt prudent per aquest motiu. Malgrat tot, personalment tinc la intuïció que sí, la innovació educativa pot ajudar per diverses raons. Primer de tot, si continuem fent el que hem fet fins ara, no anem bé. Els estudis ens mostren clarament que no estem superant les desigualtats. Posaré com a exemple una pràctica clàssica com és la de separar els alumnes en funció dels seus resultats acadèmics. Els estudis demostren que això a la llarga, sobretot si s'aplica de manera primerenca en el sistema educatiu, agreuja encara més les desigualtats entre els alumnes. Si ens limitem a aplicar la docència tradicional (en la qual el docent no fa res més que explicar, els alumnes només prenen apunts i, finalment es fa un examen individual) no permetem al docent diversificar. No li permetem detectar quin són els diferents interessos dels diversos alumnes, ni veure els diferents nivells d'habilitat de cadascú. El que acaben fent aquests docents és homogeneïtzar la seva docència i arribar només a uns determinats alumnes, deixant de banda a uns altres. Bé, sospitem a quins alumnes arriben i a quins no. Aquests són els motius que em fan creure que una innovació educativa ben aplicada i ajustada als diferents alumnes pot ser una eina per combatre les desigualtats educatives.

SI VOLS SABER-NE MÉS, ENTRA AL WEB:

WWW.FBOFILL.CAT

#InnoEduCat

facebook.com/FundacioJaumeBofill

[@FundacioBofill](https://twitter.com/FundacioBofill)